

УНІВЕРСІТЭТ

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

23 верасня 2008 года, № 14 (1986)

ПАДЗЕЯ

БУДАЎНІЧЫ БУМ у БДУ!

12 верасня а 12 гадзіне ля будынка па вуліцы Шпалернай, 7 было надзвычай мнагалюдна. Выклікала гэты ажыятаж прыкметная падзея – адкрыццё новага вучэбнага корпуса Дзяржаўнага інстытута кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ.

Калектыў выкладчыкаў і студэнтаў ДзІКСТА разам з кіраўніцтвам святкуюць наваселле.

Гэты дзень стаў сапраўдным святам для паўтары тысячы студэнтаў (з іх 640 – дзённай формы навучання) спецыяльнасцяў “Менеджмент”, “Маркетынг”, “Правазнаўства” і іх выкладчыкаў, а новы корпус – цудоўным падарункам пасля двухгадовага чакання. Менавіта столькі працягвалася рэканструкцыя гэтага імпазантнага будынка, размешчанага ў гістарычнай частцы горада (тут знаходзяцца вуліцы Ракаўская, Кальварыйская, Мельнікэйтэ). Цяпер у чатырохпавярховым корпусе размясціліся сучасныя вучэбныя аўдыторыі, бібліятэка, кампутарная зала, спортзала і кавярня.

Дырэктар ДзІКСТА, заслужаны работнік адукацыі нашай краіны, доктар гістарычных навук прафесар Пётр Брыгадзін з задавальненнем паказаў сваю новую гаспадарку гасцям і калегам, сярод якіх былі рэктар БДУ прафесар Васіль Стражаў, прарэктары і дэканы факультэтаў. Кожны кабінет, дзе праводзілася экскурсія, выклікаў шмат ухвальных слоў. І сапраўды, папрацавалі будаўнікі на славу! Дапамагалі ім

пры гэтым і студэнты, якія масава завіталі на суботніках, старанна набліжаючы час адкрыцця новых сценаў сваёй альма-матэр.

Дарэчы, за гісторыю існавання Дзяржаўнага інстытута кіравання і сацыяльных тэхналогій тут сфарміравалася ўніверсітэцкая вучэбная школа ў галіне менеджменту, дызайну, сацыяльнай работы. На 6-ці кафедрах працуюць 128 выкладчыкаў, сярод якіх 10 дактароў

і 59 кандыдатаў навук. Калектыў студэнтаў, магістрантаў і слухачоў налічвае каля 3 тыс. чалавек.

Варта адзначыць, што за апошнія пяць гадоў у рэспубліцы пабудаваны тры вучэбныя корпусы для вышэйшых навучальных устаноў і два з іх – для нашага ўніверсітэта.

З наваселлем, калегі!

Кацярына РАМАНОВА
Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА

- СЁННЯ ў НУМАРЫ:**
СЛЭНГ, ПІВА, ДЖЫНСЫ:
МАВЕТОН
ЦІ ДЭМАКРАТЫЯ?
Абмяркоўваем культуру паводзін у моладзевым асяроддзі.
Стар. 2
- СНІНА НА КІРЫЛІЦЫ**
Інстытут імя Канфуцыя БДУ падрыхтаваў унікальнае выданне.
Стар. 3
- НОВЫ МАРШРУТ АТРЫМАЎ ЖЫЦЦЁ**
Студэнтаў з філіяла БДУ ў Шчымыслацях падвозіць новы аўтобус.
Стар. 4

НА СПЕЦЫЯЛЬНЫМ УКЛАДЫШЫ дадзенага нумара газеты
РАЗМЕШЧАНЫ ЗМЕСТ І ўМОВЫ
ВІКАРЫНЫ на УНІВЕРСІТЭТЗАНАЎСТВЕ,
прымеркаванай да чарговай гадавіны БДУ

ВЕСТКІ З РЕКТАРАТА

УКАЗАМ прэзідэнта краіны рэктару БДУ прафесару Васілю Стражаву нададзена ганаровае званне “Заслужаны работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь”.

ЗАГАДАМ рэктара БДУ Васіля Стражава факультэт журналістыкі пераўтвораны ў Інстытут журналістыкі ў складзе факультэтаў журналістыкі і павышэння кваліфікацыі журналісцкіх кадраў.

ПРАФЕСАР Ірына Казакова прызначана першым прарэктарам Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы БДУ, а прафесар Віктар Шадурскі ўзначаліў факультэт міжнародных адносін.

ПРАРЭКТАР па навуцы Уладзімір Панькоў 12 верасня сустрэўся з кубінскай дэлегацыяй на чале з дарадцам па навуцы Старшыней Дзяржаўнага Савета і Савета Міністраў Кубы прафесарам Фідэлем Кастра Дзіасам-Балартам. Былі абмеркаваны перспектывы двухбаковага супрацоўніцтва.

ВЫКЛАДЧЫКІ і супрацоўнікі БДУ ў верасні атрымаюць матэрыяльную дапамогу ў памеры 150 тыс. руб.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

ПАСЯДЖЭННЕ ВУЧОНАГА САВЕТА БДУ
Пашыранае пасяджэнне Вучонага савета на тэму “Вынікі работы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў 2007–2008 навучальным годзе і задачы на 2008–2009 навучальны год” адбудзецца 29 верасня ў 10.15 у актавай зале вучэбнага корпуса БДУ на Кальварыйскай, 9. Докладчык – рэктар БДУ прафесар Васіль Стражаў.

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Міністр замежных спраў Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі Нкасазана Дламіні-Зума ў рамках свайго рабочага візіту ў нашу краіну 11 верасня выступіла з лекцыяй перад выкладчыкамі і студэнтамі Белдзяржуніверсітэта.

СТАСУНКІ З ПАЎДНЁВА-АФРЫКАНСКАЙ РЭСПУБЛІКАЙ

Лекцыя “Сацыяльна-эканамічнае развіццё ПАР” чыталася на англійскай мове. Затым гасця адказала на пытанні аўдыторыі, якія тычыліся агульнапапулярных тэм, біяграфічных аспектаў, а таксама супрацоўніцтва ў галіне на-

вукі і адукацыі. У заключэнне спадарыня Дламіні-Зума адзначыла, што, пачынаючы з 2007 года, тавараварот паміж дзвюма краінамі павялічыўся ў некалькі разоў (імпарт беларускіх тавараў, а гэта ў асноўным азот-калій і шыны, узрос з 5 млн да 20,8 млн долараў, а паўднёваафрыканскі экспарт – да 4,8 млн долараў), і маюцца добрыя магчымасці для пашырэння гандлёвых і эканамічных сувязяў.

Нкасазана Дламіні-Зума з’яўляецца ганаровым прафесарам БДУ. Гэтым званнем яна была ўшанавана на ўрачыстым пасяджэнні Вучонага савета 6 ліпеня 2007 г.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ
Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА

Нкасазана Дламіні-Зума.

КАНТАКТЫ

КАСМІЧНАЯ КААПЕРАЦЫЯ

Наш ўніверсітэт 5 верасня наведаў дырэктар сеткі міжнародных цэнтраў рэлятывісцкай астрафізікі (ICRANet) Рэмо Руфіні. На сустрэчы з рэктарам БДУ Васілём Стражавым была падпісана дамова аб двухбаковым навуковым супрацоўніцтве.

Пагадненне прадугледжвае сумесныя даследаванні ў галіне астрафізікі, астраноміі і тэарэтычнай фізікі, правядзенне семінараў і канферэнцый, абмен аспірантамі і навукоўцамі, матэрыяламі і навуковымі публікацыямі. У красавіку 2009 г., абвешчанага ААН Міжнародным годам астраноміі, на базе БДУ плануецца дні астраноміі, удзельнічаць у якіх будуць выбітныя вучоныя ў галіне касмічных даследаванняў.

Дарэчы, рэлятывісцкая астрафізіка ў межах агульнай тэорыі адноснасці вывучае касмічныя аб’екты з экстрэмальнымі ўласцівасцямі (нейтронныя зоркі, квазары, пульсары, чорныя дзіркі), іх узаемадзеянне і ўплыў на чалавецтва. Гэты напрамак імкліва развіваецца ў апошнія дзесяцігоддзі дзякуючы вываду ў космас спадарожнікаў са спецыяльнай навуковай апаратурай. Гэта абумоўлівае міжнародны характар даследаванняў, паколькі ажыццяўленне навуковых праграм такога кшталту не пад сілу асобна ўзятым дзяржавам.

Дырэктар ICRANet Рэмо Руфіні.

Рэмо РУФІНІ – з 1978 года прафесар тэарэтычнай фізікі Рымскага ўніверсітэта “Сапіенца”, прэзідэнт Міжнароднага цэнтра рэлятывісцкай астрафізікі (ICRA), заснавальнік міжнароднай дактарантуры (IRAP) у дадзенай галіне на базе шэрагу еўрапейскіх універсітэтаў і даследчых інстытутаў. Акрамя таго, з’яўляецца стваральнікам міжнароднай сеткі даследчых інстытутаў ICRANet у некалькіх краінах. Аўтар больш як 300 публікацый і 21 манаграфіі па астрафізіцы.

Сяргей КУРЫЛА
Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА

ВІКТАРЫНА

ПАПАРАЦЬ-КВЕТКА
ЗАЦВІТАЕ ДЛЯ ЦЯБЕ Ў БДУ

11. Які юбілей БДУ быў “перарынены вайной”? Якія дакументы сведчылі аб яго падрыхтаванасці? Пазначце адказы.
а) 10-гадовы, абвестка пра юбілей;
б) 20-гадовы, запрашальны білет, праграма навуковай сесіі;
в) 30-гадовы, зборнік навуковых прац па выніках выступленняў вучоных;
г) 40-гадовы, фатаздымак удзельнікаў.

12. Калі і дзе аднавіў работу БДУ ў гады Вялікай Айчыннай вайны?
а) у кастрычніку 1943 г. на станцыі Сходня пад Масквой;
б) у верасні 1945 г. у Мінску;
в) летам 1946 г. у Маскве;
г) у 1944 г. у Магілёве.

13. Назавіце імёны Герояў Савецкага Саюза, лёс якіх звязаны з Беларускай дзяржаўнай універсітэтам:
а) П. Гарошак;
б) Д. Жмуруўскі;
в) Н. Жолудзеў;
г) Г. Жукаў;
д) М. Зайцаў;
е) М. Катлавец;
ж) А. Кірсанаў;
з) М. Осіпава;
і) У. Парахневіч;
к) А. Патрын;
л) Я. Смушкевіч;
м) А. Філімонаў.

14. Хто з народных пісьменнікаў Беларусі працаваў у БДУ?
а) Якуб Колас;
б) Пятрусь Броўка;
в) Янка Купала;
г) Ніл Гілевіч;
д) Іван Навуменка;
ж) Іван Чыгрынаў;
з) Рыгор Барадулін;
е) Іван Мележ.

15. Якія два вядомыя беларускія вучоныя сталі ля вытокаў утварэння БДУ?
а) прыват-дацэнт П. Растаргуеў;
б) прафесар М. Доўнар-Запольскі;
в) прафесар Яўхім Карскі, аўтар трохтомнай працы “Беларусы”;
г) граф Апалінарыі Мікалаевіч Храптовіч-Буценеў;
д) З. Жылуновіч (Цішка Гартны);
ж) прафесар географіі Аркадзь Смоліч;
з) мовазнаўца Браніслаў Тарашкевіч;
е) літаратуразнаўца Максім Гарэцкі.

16. Як заўся кот, якога падарыў пры ад’ездзе на радзіму рэктару БДУ У. Пічэта чэшскі вучоны Здэнэк Нядлы?
а) Баюн;
б) Прошка;
в) Чыча;
г) Ненаяда.

17. Хто быў першым рэктарам БДУ?
а) А. Сеўчанка;
б) У. Пічэта;
в) П. Савіцкі;
г) У. Сікорскі.

18. Які прадмет мужчынскага гардэробу найбольш любіў прафесар У. Пічэта?
а) элегантныя касцюмы;
б) лакаваныя чаравікі;
в) гальштукі;
г) капялюш.

19. Росквіт БДУ у 1950–60-х гг. звязаны з імем А. Сеўчанкі, які з’яўляецца заснавальнікам навуковай школы...
а) геадэзіі і картаграфіі;
б) фізічнай оптыкі;
в) археалогіі;
г) прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі.

20. Прафесар У. Пічэта займаўся вывучэннем:
а) гісторыі рымлян;
б) старадаўніх цывілізацый;
в) археалагічных сховішчаў;
г) гісторыі ўсходніх славян.

21. Што азначае старадаўняя студэнцкая назва універсітэта “alma mater”?
а) “маці-карміцелька”;
б) “строгая маці”;
в) “ласкавая маці”;
г) “клапатлівая маці”;
д) “душа маці”;
е) “сэрца маці”;
ж) “мацярынскі дом”.

22. Назавіце прозвішча рэктара, які яшчэ да працы ў БДУ падчас Вялікай Айчыннай вайны ўдзельнічаў у закупачнай камісіі па лініі “Lend-Liess” у ЗША ў складзе “Amtorg Trading Corporation”:
а) У. Сікорскі;
б) К. Лукашоў;
в) У. Бель;
г) У. Пічэта;
д) А. Сеўчанка;

23. Назавіце прозвішча ўраджэнца Беларусі, першага пасла Расійскай дзяржавы ў Японіі, які прыбыў туды на фрэгаце “Палада” ў час кругасветнай вандравкі:
а) А. Грамыка;
б) К. Кісялёў;
в) І. Гашкевіч;
г) У. Бонч-Бруевіч.

24. Якую нацыянальнасць па лініі бацькі ўказаў аднойчы ў анкеце прафесар У. Пічэта?
а) серб;
б) герцагавінец;
в) паляк;
г) харват;
д) украінец;
е) беларус;
ж) рускі.

IV узровень
Універсітэцкі гарадок

1. Каму з асветнікаў зямлі беларускай узведзены помнікі ў дварыку універсітэцкага гарадка:
а) С. Буднаму;
б) Ф. Скарыну;
в) У. Пічэту;
г) А. Сеўчанку;
д) М. Гусоўскаму;
е) А. Міцкевічу;
ж) І. Дамейку;
з) Я. Чачоту;
і) К. Тураўскаму;
к) Я. Коласу;
л) Е. Полацкай;
м) С. Полацкаму;
н) М. Багдановічу;
о) В. Цяпінскаму.

2. Хто заснаваў першую друкарню на тэрыторыі сучаснай Беларусі ў Нясвіжы:
а) Ф. Скарына;
б) С. Полацкі;
в) Е. Полацкая;
г) С. Будны;
д) В. Цяпінскі.

3. Якая кніга на землях усходніх славян была надрукавана першай?
а) Біблія;
б) “Псалтыр”;
в) “Малая падарожная кніжыца”;
г) “Катэхізіс”.

4. У якім годзе на землях усходніх славян з’явілася першая кніга:
а) 6 жніўня 1517 г.;
б) 1522 г.;
в) 1562 г.;
г) з 1517 па 1519 гг.

5. Дзе была надрукавана першая кніга, якая з’явілася на землях усходніх славян?
а) у Вільні;
б) Празе;
в) Нясвіжы;
г) Мінску.

6. Адкуль узяты наступныя радкі: “Светлай памяці тых, што ад роднага універсітэта пайшлі на свячэнную бітву з фашызмам і смерцю герояў палеглі ў змаганні, каб вечно свяціла над нашай радзімай сонца свабоды”?
а) словы гераічнай песні ў гонар студэнтаў і выкладчыкаў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны;
б) надпіс на Мемарыяльным знаку ў дварыку універсітэцкага гарадка;
в) з верша універсітэцкага паэта;
г) радкі з франтавога ліста студэнта БДУ.

V узровень
“Навучанне – гэта тое, што засталася пасля таго, як ты забыўся ўсё, чаму цябе вучылі”

1. Як называлася універсітэцкае аб’яднанне студэнтаў-беларусаў горада Пецярбурга ў XIX стагоддзі?
а) “Крывіцкі вазок”;
б) “Палачане”;
в) “Дрыгавічы”;
г) “Радзімічы”.

2. У 1922 г. з удзелам вучоных БДУ ў Мінску адкрыты Інбелкульт (Інстытут беларускай культуры). На яго базе ў 1929 г. утварылася:
а) Мінітэрства культуры Рэспублікі Беларусь;
б) Дзяржаўная публічная бібліятэка;
в) Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтва;
г) БДТ-1, БДТ-2;
д) Акадэмія навук Беларусі.

3. Хто з аспірантаў БДУ заваяваў першы медаль на Алімпійскіх гульніх?
а) Уладзімір Гараеў;
б) Сяргей Ліштван;
в) Аляксандр Мядзведзь;
г) Марыя Іткіна;
д) Камандор Маджыдаў.

4. Які факультэт закончыў першы прызёр Алімпійскіх гульніх?
а) хімічны;
б) фізічны;
в) філалагічны;
г) механіка-матэматычны.

5. Хто са студэнтаў БДУ стаў прызёрам летніх Алімпійскіх гульніх 2008 г. у Пекіне?
а) Міхась Сямёнаў;
б) Надзея Астапчук;
в) Сяргей Ліштван;
г) Уладзімір Гараеў;
д) Камандор Маджыдаў.

6. На якіх факультэтах вучацца прызёры летніх Алімпійскіх гульніх 2008 г. у Пекіне?
а) фізічны;
б) хімічны;
в) гістарычны;
г) юрыдычны;
д) факультэт міжнародных адносін.

7. Хто са студэнтаў БДУ стаў фіналістам песеннага конкурсу “Еўрабачанне”?
а) Дзмітрый Калдун;
б) Георгій Калдун;
в) Паліна Смоліца;
г) Руслан Аляхно;
д) Анжэліка Агурбаш.

8. Фёдар Дастаеўскі, радавое гняздо якога знаходзілася тут, у Беларусі, вызначаючы асноўную мэту і змест мастацтва слова, гаварыў: “Калі б закончылася зямля, і спыталіся там, дзе-небудзь,

у людзей: «Што вы, ці зразумелі ваша жыццё на зямлі і што вы аб ім заключылі?», дык чалавек мог бы моўчкі падаць кнігу _____: «Вось маё заключэнне аб жыцці, ці можаце вы за яго судзіць мяне?»
(Адказ уключае 9 літар, запішыце назву кнігі без пропускаў.)

9. Якія тры дары малодсці адзначаў народны пісьменнік Беларусі Якуб Колас на сустрэчы са студэнтамі ў пасланні “Сябрам-студэнтам”, надрукаваным у газеце “Беларускі універсітэт” 15 лістапада 1952 г.:

а) “Ваша малодсць”;
б) “Прасторныя, шырокія дарогі ў жыццё”;
в) “Ваш уклад у навуку, у паэзію, у мастацтва, у справу будаўніцтва...”;
г) “Залаты дар мірнага пасляваеннага жыцця”;
д) “Зорны час выбару самастойнага шляху”;
е) “Каханне, вучоба, грамадская дзейнасць”.

Пытанні “Віктарыны” падрыхтаваў дацэнт кафедры беларускай літаратуры і культуры філалагічнага факультэта БДУ Уладзімір Навумовіч.

Умовы віктарыны

У віктарыне могуць браць удзел студэнты і аспіранты БДУ.
Адказы неабходна прыносіць да 21 кастрычніка ў каб. 205 галоўнага корпусу БДУ (адзел моладзевых праграм і праектаў УВРМ).
Падвядзенне вынікаў адбудзецца да Дня заснавання БДУ.
Грашовыя прэміі:
I месца – 350 тыс. руб.;
II месца – 250 тыс. руб.;
III месца – 150 тыс. руб.
Заахвочвальныя прэміі – 100 тыс. руб.
Кантактны тэлефон: 209-52-61
Аргкамітэт

